

במדינה

(המשך מעמוד 19)

עבד אלקרם קאסם, אשר הגיש לקהילה אולימפאטום להעביר את הקבר למקום פחות בולט — אחרת יעשו זאת טראקי טורים. רבים מיהודי עיראק ראו את אצבע הגורל בעובדה, כי חודש ימים מאוחר יותר נרצח קאסם על ידי כח הקצינים שירשה את מקומו.

אוגרים נשק. בעיקבות הטבח הגדול עצרו הבריטים את ראשי הפורעים, ביניהם את מושל בגדד, שהועלה אחר כך לגרדום, ורבים מחבריו ומפעילי אירגון הנוער הפי-רונאצי כתאייב אלשבאב.

צעדים אלו לא השיבו את שלותם של יהודי עיראק. עיניהם נפקחו לראת את המציאות. הם החלו אוגרים נשק בחשאי, לצרכי התגוננות. במקביל, החלו מגיעים מארץ ישראל שליחים — ביניהם אנצו סירני ומאיר שלון — וההעפלה הבלתי-חוקית מעיראק החלה זורמת. תחילה דרך ירדן, לאורך קו הנפט לחיפה, ואחר כך פרס. בתחילת 1947 נתחדשו רדיפות היהודים. נכבדי הקהילה נעצרו, באשמת קשרים עם הציונות. הרדיפות חודשו בנוסיון להסיח את דעת הקהל. מאחוריהן הסתתר נסיונם של שלטונות עיראק להביא לחתימת אמנת פורטסמות הידועה.

בהלה כפולה. בתחילת 1948 נעצר שפיק עבאס, אחד מגדולי עשירי הוות עיראק. הוא הועלה לגרדום באוגוסט אותה שנה. רצח זה היה הקש ששבר את גב הגמל.

בהלה אחזה ביהודי עיראק, והם החלו נוהרים דרומה, לעבר העיר בצרה. משם, ובעזרת פעילי תנועת החלוץ שהמתינו להם בדרך לא דרך, גנבו את גבול הפרס, שם הועברו למחנה העליה הגדול שהוקם בטבראן — ומשם למדינת ישראל שזה עתה נולדה.

יהדות עיראק לא היתה היחידה שנתקפה בהלה. דומה היתה תגובת ממשלת עיראק, שלא ציפתה למהלומה שנחתה עליה. הגירת היהודים איימה להרוס כליל את כלכלתה ממשלת עיראק ניסתה להניע את פרס לסגור את שעריה בפני היהודים. גם המלך עבדאללה הירדני השתדל בכיוון זה אצל השאה, אך ללא שם. כאשר נוכחו העיראקים כי לא יוכלו לעצור בכוח את בריחת היהודים, החליטו בלית ברירה, בתחילת 1950, לאפשר לכל הרוצה לעזוב באורח רשמי.

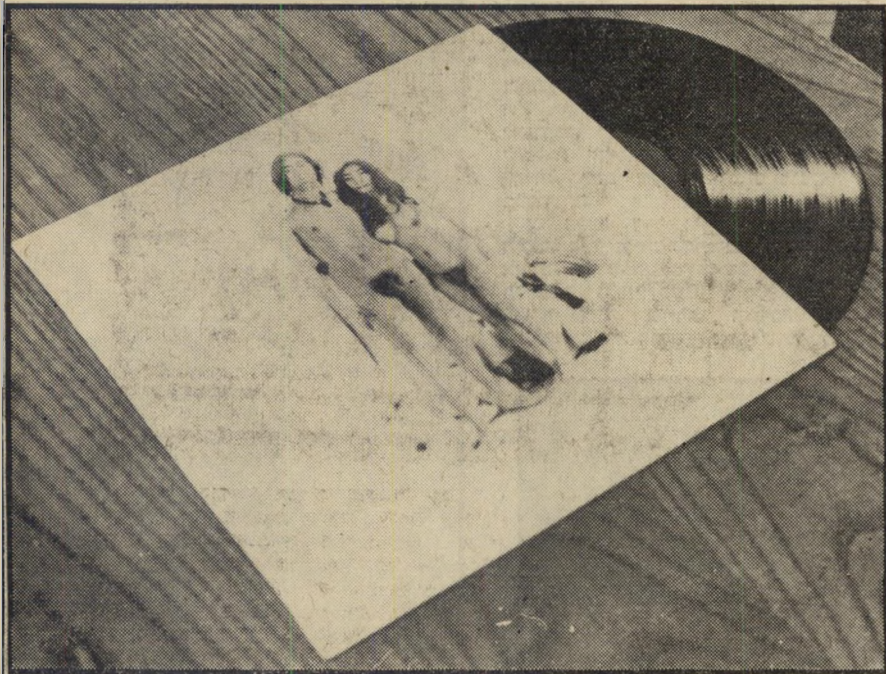
הצלה אחרונה. החלטה זו איפשרה את פתיחת מיבצע עזרא ונחמיה. החל מיוני 1950 החלו יהודי עיראק מועברים לישראל במטוסים — מיבצע ענק שחיסל סופית את הקהילה היהודית בעיראק, הפך את העדה הבבלית בישראל לאחת העליות הנכבדות כאן: בין בני העדה בישראל 15 ראשי מועצות מקומיות, כולל עיריית באר-שבע, שר, רב ראשי, וארבעה ח"כים.

כל אלה, ורבבות אחרים, מוכנים לעשות את כל שביכולתם כדי להציל את אחרוני אחיהם שנותרו בגולה, והשרויים שם בסכנת מוות.

שפיק עבאס
הקש ששבר

ג'ון לנון (למטה) פתח כבודד ועתה-גל ערום המוני תקליטים

הם שגרמו ראשונים להפכה העולמית בעטיפות התקליטים. הם הופיעו עירומים, מלפנים ואחור, משני צידי של תקליט שהוציאו במשותף. בעקבותיו של לנון הלכו אמנים רבים אחרים אשר החלו למכור את תקליטיהם בעזרת תמונות העירום שלהם על עטיפות התקליטים שהוצאו לאור.

לנון ויקו אנו

נמכר כיום תקליט זה של להקת הגורל העיוור האמריקאית, שהוצא לאור לראשונה כשעל עטרת תמונת ילדה עירומה בת 13. העטיפה עוררה את זעמו של הצנזור האמריקאי וכימעט הביאה לחיסולה של הלהקה, שנאלצה להוציא את התקליט לאור בעטיפה חדשה.

במחירים מופקעים

בעטיפת אלבום שכללה גם חוברת צבעונית שהודבקה בתוך העטיפה והכילה את תמונת חברי הלהקה. צעד זה, שלא היה לו תקדים בתעשיית התקליטים, העמיד מיד את התקליט ברשימת רבייהמכר, ועד היום נמכר תקליט-להיט זה ב-8 מיליון עותקים. זוהי ללא ספק הצלחה שניתן לזקוף אותה לזכות הרעיון הגאוני.

התחרות הניצחית בין שתי להקות הענק הבריטיות, הולידה עטיפות תקליטים בורח-יאציות שונות. החיפושיות זיעזעו וזעזעו בשנת 1966 את שוק התקליטים הבריטי, כשהוציאו את תקליט בעטיפה שעליה הם ניראו בלי בוש קצבים, כשבזיהם גרונים, ועל הפסגה פה כתמי דם מרובים. העטיפה נפסלה כעבור שבוע על ידי הצנזור הבריטי.

לאור החיפוש הקדחתני אחרי רעיונות מסורפים לעטיפות תקליטים, היתה הופעתן של עטיפות עם תמונות עירום שאלה של זמן בלבד. בסוף 1968 בוטלה הצנזורה באנגליה, ואת ההזדמנות ניצל לא אחר מאשר איש החיפושיות ג'ון לנון, שהוציא

סוף הגייע העירום המסחרי גם לפופ. הפירסומת באמצעות תמונות עירום שהשתלטה על ענפי הבגדים, התכשיטים והמשקאות, חדרה גם לענף התקליטים, יצרה סיגנון חדש בעולם הפופ — תקליטי קצב באריות עירום ססגוניות, או במילים אחרות: סטריפוס.

מאז שתעשיית התקליטים השתלטה על שוקי מדינות המערב לפני כ-15 שנה, שברו סוכני הפירסומת של חברות התקליטיים הגדולות את ראשם כיצד להגביר את כח המשיכה של התקליטים, ביחוד אלה שהוקלטו על ידי זמרים ולהקות חדשות או בלתי מוכרות. במחצית שנות השישים הצליחה חברת התקליטים פרלופון שייצגה או את החיפושיות, להכניס מהפכה שלמה ביצירת עטיפות תקליטים כשהוציאה את התקליט חיפושיות למכירה בעטיפה כפולה, מה שנקרא כיום "אלבום תקליטים". חברת התקליטים של להקת האבנים המתגלגלות קפצה מיד על המציאה והוציאה את התקליט להיטי האבנים המתגלגלות

ששמחה הולצברג קשור לפצועים, סיפור בעלי האולם, ביקשנו ממנו שיסדר לנו פרוטוקול ויראנו גם אצלנו ערב עבור הפצועים.

כדי להשלים את השמחה גייס הולצברג מספר אמנים, כרבה מיכאלי, מני פאר ויעקב בן-סירא. היין וההיסקי נשפכו כמו מים. השירה זיעזעה את קירות האולם. אי-אפשר היה להאמין כי עשרות נכים, שכימעט לרובם מצפה עתה קרב מר עם עתידם. היוו קהל עליו וצוהל כזה. צחוק רועם ועליו פרץ במקלה מפיותיהם בעקבות כל בדיחה והלצה.

★ ★ ★

חיזור בבית-החולים

ל אחר מעשרת הפצועים שוכח חו במסיבה הוא סיפור בפני עצמו — סיפור של טרגדיה אישית ושל רצון חיים עיקש.

אחד הווגות הבולטים ביותר במסיבה היו יצחק בן-יצחק וחברתו ספי הלפרין, שיכלו לשמש כדוגמני אופנה בכל מאגד-זין של יופי. ספי היפה, שבאה למסיבה כשהיא לבושה במכנסים ארוכים, קיבלה מחמאות מכל עבר. את ספי אין העובדה שחברה פצוע מרתיעה כלל.

יצחק בן-יצחק שירת כמפקד כיתה בגולני, כאשר נפצע לפני שנה וחצי ברמת-הגולן. כתוצאה מפציעתו נכרתה יד הימנית ואחת מרגליו נשארה פגועה. פגשתי את יצחק לפני שנתיים במסיבה, מספרת ספי, וישר רציתי להתחיל איתו. אחרי שנפצע — לקחתי את הענין ברצינות והתחלתי לחזר אחריו חזק. למדתי או בשמינית של הגמנסיה גאולה. כל יום אחרי הלימודים, הייתי באה הביתה וזרקת את התיק ורצה לבית-החולים. יצחק וספי עומדים להנישא בקרוב ויצחק מקחה ללמוד הנדסה בשנה הבאה בטכניון.

ישנם גם הממורמים. מאיר דיניו היה חייל מילואים כאשר נפצע לפני ארבעה חודשים בחזית התעלה בהפצצת מטוסים מצרית. מאיר מתגורר ביבנה. מאז נפצע ועד היום לא קיבלה משפחתו שום סיוע מגורם רשמי. "משפחתי חיה מהלוואות", אומר דיניו. "בני המשפחה עוזרים לנו קצת. מילאתי טפסים אבל עד היום לא קיבלתי שום תשובה."

לעומתו טוען אהמד גסם סביע, בדואי מהכפר סבילי, כי הוא מאושר. סביע, המשרת בצה"ל כגשש נפצע בעת שהיה כסויר בהתפוצצות פגז. בביתו בכפר שבי-לי ממתינים לו אשה ושישה ילדים. הוא דניין צעיר, בן 32 בסך הכל. הוא רוצה לחזור לשירות הצבאי. "כשאצא מביתי קיי אחזור לכפר לזמן קצר", הוא אומר, "אחר-כך אחזור לצבא."

★ ★ ★

עצבים שז פדה

אדם לא רק הפצועים היו גיבורי המסיבה. לא פחות מהם זכו להערצה אלה המטפלים בהם ומעודדים את רוחם. כמו, למשל, רבקה אלעזר, אשתו של רבי סרן בצה"ל. את כל הזמן הפגועי שיש להם מקדישים השניים לפצועי צה"ל. הפעם הביאה רבקה עגילים לבנות הווג של הפצועים. היא לקחה אותם מבית-מלאכתו של אביה.

לפני זמן קצר היו בני הווג אלעזר צריכים להעלות את בנם למצוות. "איהו סוג תגיגה נערוך לבנינו?" שאלו את עז' מם. לבסוף החליטו להקדיש את יום-הכבוד מצחה לפצועי צה"ל.

"יחד עם שמחה הולצברג" מספר רס"ן אלעזר, "הזמנתי פצועים שמצבם מאפשר להם להתנועע ונרכנו טיול בירושלים. אני בטוח שכל בני כיתתו של בני, אשר גם הם בגיל ברי-מיצוה, יעשו את אותו הדבר."

"זה דור נפלא, שלא היה אף פעם לי ישראל כמותו", אומר שמחה הולצברג עצמו, כשהוא מתמוגג למראה הפצועים שלו הנהגים, צוחקים ושרים. "אף אחד לא מבקש כלום בשביל עצמו. כשמגיעים להם משהו, תמיד הם מבקשים שייסיעו לחבריהם."

"אבל כדי לעמוד בזה", הוא מוסיף ואומר, "הרושים לי עצבים של פלדה, כסף כמו לרוטשילד וכוח כמו לשמשון הגיבור."